

System podatkowy Republiki Czeskiej

System podatkowy Republiki Czeskiej tworzą ustawy przedmiotowe, które określają podstawowe parametry danego podatku: podmiot będący podatnikiem lub płatnikiem podatku, przedmiot podatku, zwolnienia z opodatkowania, stawkę podatkową. Należą do nich poniższe ustawy:

- Ustawa 586/1992 Dz. U. o podatkach dochodowych (o daních z příjmů)
- Ustawa 593/1992 Dz.U. w sprawie rezerw służących do ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym (o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů)
- Ustawa 338/1992 o podatku od nieruchomości (o dani z nemovitosti)
- Ustawa 357/1992 Dz.U. o podatku od spadków, darowizn i przeniesienia praw do nieruchomości (o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí)
- Ustawa 16/1993 Dz.U. o podatku drogowym (o dani silniční)
- Ustawa nr 235/2004 Dz. U. o podatku od wartości dodanej (o dani z přidané hodnoty)
- Ustawa 353/2003 Dz. U. o podatkach akcyzowych (o spotřebních daních)

Prawa i obowiązki podmiotów opodatkowanych z jednej strony a organu podatkowego z drugiej strony określa norma procesowa, która reguluje proces opodatkowania.

Ustawa nr 337/1992 Dz.U., o ordynacji podatkowej (o správě daní a poplatků).

Jest to jedyna ustawa regulująca proces opodatkowania i stąd też jest najważniejszą ustawą systemu podatkowego. Oprócz wzajemnych praw i obowiązków podmiotów opodatkowania oraz organu podatkowego określa miejscową właściwość podmiotów opodatkowania, sposób naliczania podatków, sposób ich uiszczania, terminy obowiązujące w postępowaniu podatkowym, składanie zaskarżeń wobec decyzji organu podatkowego oraz sposób i warunki dla przymusowego spełnienia obowiązku podatkowego. Jest to ustawa uniwersalna i ma ona charakter wspomagający – organ podatkowy na jej podstawie postępuje tylko w sytuacjach, gdy odrębna ustawa podatkowa o charakterze rzeczowo-prawnym (np. ustawa o podatkach dochodowych) nie określa innych procedur np. terminów składania zeznań podatkowych itp.

Znajomość ustawy jest ważną przesłanką dla właściwego postępowania w stosunku do organu podatkowego oraz dla wykorzystania wszystkich praw w postępowaniu podatkowym.

Regulacje dotyczące ordynacji podatkowej

Obowiązek rejestracji

Obowiązek rejestracji dotyczy wszystkich osób fizycznych i prawnych, które otrzymają zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej lub rozpoczną prowadzenie innej samodzielnej działalności zarobkowej. Ten obowiązek rejestracyjny podmiotu opodatkowania wynika z § 33 ust. 1) ustawy nr 337/92 Dz.U., o ordynacji podatkowej (dalej uoop). Rejestracji należy dokonać przed upływem 30 dni od dnia, od którego dana osoba posiada zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej lub od dnia, w którym rozpoczyna wykonywanie innej samodzielnej działalności zarobkowej. Obowiązku rejestracji nie ma ten podmiot opodatkowania, któremu powstanie tylko okazjonalny lub jednorazowy obowiązek podatkowy lub w przypadku którego przedmiotem opodatkowania jest tylko nieruchomość, a nie ma on jednocześnie obowiązku rejestrowania się jako podatnik innego podatku. Obowiązku rejestracji nie mają również podatnicy, którzy osiągają wyłącznie dochody z pracy najemnej oraz dochody opodatkowane wg szczególnej stawki podatkowej.

Ustawa o ordynacji podatkowej oprócz obowiązku rejestracji określa również w § 33 ust. 2 obowiązek zgłoszenia. Jeżeli podatnik rozpocznie prowadzenie działalności lub rozpocznie osiąganie przychodów podlegających opodatkowaniu, ma obowiązek zgłoszenia tego faktu organowi podatkowemu przed upływem trzydziestu dni.

Spełniając swój obowiązek rejestracji lub zgłoszenia podmiot opodatkowania ma obowiązek poinformowania o swojej pełnej firmie lub nazwie, miejscu zamieszkania, miejscu prowadzenia działalności lub siedzibie, numerze PESEL oraz ewentualnie Regon. W przypadku osoby prawnej lub fizycznej, będącej podmiotem gospodarczym, dodatkowo należy przekazać numery rachunków bankowych, na których są gromadzone środki pieniężne pochodzące z prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Następnie przekazywane są dane niezbędne do określenia miejscowej właściwości organu

podatkowego, rodzaju obowiązków podatkowych dotyczących danej osoby oraz informacje na temat jej jednostek organizacyjnych. Osoba prawna przekazuje również informacje na temat swojego organu statutowego oraz ewentualnie osób uprawnionych, oprócz tego organu, do występowania w jej imieniu w sprawach podatkowych. W przypadku, gdy chodzi o podmiot opodatkowania mający siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą, zgłasza się zawsze informację o pełnomocniku w kraju do celów doręczenia korespondencji.

Jeżeli nastąpią zmiany w zakresie wyżej wymienionych stanów faktycznych i danych, zwłaszcza w sytuacji, gdy wygaśnie obowiązek w stosunku do któregoś z podatków, istnieje obowiązek ustawowy zgłoszenia tych zmian organowi podatkowemu w ciągu 15 dni od dnia zaistnienia tych zdarzeń.

W sytuacji, gdy podmiotem opodatkowania jest osoba mająca siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą i nie ma na terytorium Republiki Czeskiej stałego zakładu ani nieruchomości, ma on obowiązek złożenia zgłoszenia rejestracyjnego najpóźniej przed upływem 5 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania czynności podlegającej opodatkowaniu lub czynności, której celem jest uzyskanie podlegających opodatkowaniu przychodów.

Zgłoszenie rejestracyjne lub informacyjne składane jest organowi podatkowemu na druku wydany przez Ministerstwo Finansów RCz.

Organ podatkowy przyznaje zarejestrowanemu podmiotowi opodatkowania numer identyfikacji podatkowej (daňové identifikační číslo, DIČ) oraz wydaje zaświadczenie o dokonanej rejestracji. Podmiot opodatkowania ma obowiązek posługiwania się tym numerem każdorazowo w kontaktach z organem podatkowym.

Numer identyfikacji podatkowej zawiera kod „CZ“ oraz rdzenną część, którą tworzy ogólny identyfikator. Ogólnym identyfikatorem w przypadku osoby fizycznej jest jej PESEL, ewentualnie inny identyfikator przyznany na mocy odrębnej ustawy, zaś w przypadku osoby prawnej numer identyfikacyjny (regon). Jeżeli podmiot opodatkowania nie posiada ogólnego identyfikatora, organ podatkowy przyznaje własny identyfikator.

Jeżeli podmiot opodatkowania przestaje wykonywać czynności lub osiągać przychody podlegające opodatkowaniu, organ podatkowy podejmuje działania niezbędne do przyspieszonego ustalenia podstawy opodatkowania i poboru pozostających do zapłaty kwot z tytułu wszystkich podatków za cały okres jego działalności, z której osiągał przychody podlegające opodatkowaniu. Podmiot opodatkowania ma obowiązek przedłożenia jednocześnie z wnioskiem o wyrejestrowanie w rejestrze handlowego pisemnej zgody organu podatkowego, o której wydanie składa wniosek. W przypadku, gdy w zakresie tego wniosku nie zostanie podjęta decyzja przed upływem 3 miesięcy od jego złożenia, przyjmuje się, że zgoda została udzielona. O decyzji podjętej w sprawie

wniosku powiadamia się podmiot opodatkowania oraz sąd, który prowadzi rejestr handlowy lub Urząd ds. działalności gospodarczej albo inny podmiot, który prowadzi na podstawie odrębnych przepisów ewidencję przedsiębiorców.

Właściwość miejscowa

Właściwy miejscowo jest organ podatkowy w stosunku do podmiotu opodatkowania. Ustawa o ordynacji podatkowej określa właściwość miejscową organu podatkowego w § 4. Podmiot opodatkowania ma obowiązek zarejestrowania się w tym organie podatkowym, w którym określona jest ogólna właściwość miejscowa. Właściwość miejscowa organu podatkowego zależna jest w przypadku osoby prawnej od miejsca jej siedziby w Republice Czeskiej a w przypadku osoby fizycznej od miejsca zamieszkania na terenie Republiki Czeskiej, w pozostałych przypadkach od miejsca, w którym przeważnie przebywa, tj. w którym przebywa największą ilość dni w roku. Jeżeli nie można ustalić właściwości miejscowej na podstawie powyższych reguł, bierze się pod uwagę miejsce, w którym podmiot opodatkowania ma stały zakład lub miejsce, w którym na terytorium Republiki Czeskiej wykonuje podstawową część swojej działalności, której efekty są przedmiotem opodatkowania, ewentualnie miejsce, w którym znajduje się na terytorium Republiki Czeskiej przeważająca część jego nieruchomości. Gdy natomiast nie jest możliwe ustalenie właściwości miejscowej nawet wg tych kryteriów, właściwym organem podatkowym jest Urząd Skarbowy dla Pragi 1 (Finanční úřad pro Prahu 1).

W przypadku podatków, gdzie przedmiotem opodatkowania jest nieruchomość, właściwym miejscowo organem podatkowym jest urząd skarbowy, w którego rejonie miejscowej właściwości nieruchomość się znajduje. Ten organ podatkowy ma obowiązek zawiadomienia o wynikach wymiaru podatku oraz ewentualnych innych niezbędnych danych tego organu podatkowego, w którym jest określona ogólna właściwość miejscowa.

Gdy przedmiotem opodatkowania jest przeniesienie praw, przekazanie lub nabycie składników majątku, miejscowo właściwym organem podatkowym jest urząd skarbowy, na którego terenie właściwości miejscowej:

- a) osoba przekazująca miała miejsce zamieszkania lub przeważnie przebywała,
- b) nieruchomość się znajduje, również w przypadku, gdy jednocześnie nabywane są ruchomości lub inne korzyści majątkowe,
- c) ma miejsce zamieszkania lub siedzibę nabywca ruchomości lub innej korzyści majątkowej,

- d) ma miejsce zamieszkania lub siedzibę darczyńca ruchomości lub innej korzyści majątkowej, jeżeli chodzi o darowiznę za granicę.

Jeżeli płatnik podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu pracy najemnej i korzyści funkcyjnych (podatek od wynagrodzenia) ma jednostkę organizacyjną, w której następuje pobór i potrącanie podatku lub zaliczek z tego tytułu i w której są przechowywane związane z tym niezbędne dokumenty, to ta jednostka organizacyjna jest kasą płatnika. Miejscowo właściwym organem podatkowym kasy jest urząd skarbowy w miejscu kasy płatnika.

W sytuacji, gdy nastąpi zmiana właściwości miejscowej dla podmiotu opodatkowania, to dotychczas właściwy organ podatkowy przeprowadza tylko niecierpiące zwłoki czynności i przekazuje dokumentację podmiotu opodatkowania za okres, w którym do tej pory nie wygasło prawo wymierzenia podatku lub dodatkowego jego określenia, temu organowi podatkowemu, na który przeniesiona została nowa właściwość miejscowa.

Kontrola podatkowa

Na podstawie § 16 ustawy o ordynacji podatkowej, w drodze kontroli podatkowej pracownik organu podatkowego stwierdza lub sprawdza podstawę opodatkowania lub inne okoliczności decydujące dla właściwego ustalenia wysokości podatku w podmiocie opodatkowania lub w miejscu najkorzystniejszym z punktu widzenia celów kontroli. Kontrola podatkowa przeprowadzana jest w zakresie niezbędnie koniecznym pod kątem osiągnięcia celu określonego w ustawie, tzn. zweryfikowania prawidłowości określenia wysokości podatku.

Ze względu na to, że kontrola podatkowa jest czynnością bardzo skomplikowaną, wskazane jest w związku z jej przeprowadzaniem przypomnieć sobie podstawowe zasady zarządzania podatkami, które są określone w § 2 ustawy o ordynacji podatkowej.

Ustawa ta nakłada na organy podatkowe obowiązek przestrzegania w ramach postępowania podatkowego ustaw i innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa, chronienia interesów państwa i dbania jednocześnie o przestrzeganie praw i interesów chronionych prawem podmiotów opodatkowania i innych osób będących stronami postępowania podatkowego.

Organy podatkowe postępują w ramach postępowania podatkowego w ścisłym współdziałaniu z podmiotami opodatkowania i wzywając je do wypełnienia ich obowiązków w postępowaniu podatkowym mają dobierać takie środki, które stanowią jak najmniejsze obciążenie dla podmiotów opodatkowania, przy jednoczesnym umożliwieniu osiągnięcia celów postępowania, tj. określenia i poboru podatku w taki sposób, aby nie zostały zmniejszone wpływy podatkowe.

Postępowanie podatkowe ma zawsze charakter niepubliczny. Osoby uczestniczące w postępowaniu podatkowym mają obowiązek zachowania tajemnicy na temat wszystkich informacji, uzyskanych w ramach postępowania lub w związku z nim.

Stosując ustawy podatkowe w postępowaniu podatkowym uwzględnia się zawsze rzeczywisty zakres czynności prawnej lub innego faktu decydującego dla ustalenia lub poboru podatku, jeżeli jest ukryty pod stanem formalno-prawnym i różni się od niego.

Prawem i obowiązkiem wszystkich podmiotów opodatkowania jest ścisła współpraca z organem podatkowym w zakresie prawidłowego ustalenia i poboru podatku.

Podmiot opodatkowania objęty kontrolą podatkową ma w stosunku do pracowników organu podatkowego następujące obowiązki:

- a) przekazywania informacji o własnej strukturze organizacyjnej, obiegu i przechowywaniu dokumentów księgowych osobiście lub za pośrednictwem wyznaczonego przez siebie pracownika,
- b) zapewnienia odpowiedniego miejsca do przeprowadzania kontroli podatkowej,
- c) przedłożenia na wezwanie notatek, pism, dokumentów księgowych i innych, potwierdzających zaistnienie operacji gospodarczych i księgowych, które są decydujące dla celów ustalenia prawidłowej wysokości podatku lub o które pracownik organu podatkowego się zwróci, oraz złożenia na ich temat wymaganych informacji ustnie lub na piśmie, w przypadkach gdy organ podatkowy ma wątpliwości co do ich zupełności, prawidłowości lub prawdziwości,
- d) nie ukrywania dokumentów,
- e) przedłożenia środków dowodowych potwierdzających własne twierdzenia składane w trakcie kontroli,
- f) umożliwienia wejścia do każdego budynku zakładu, pomieszczenia, miejsca i mieszkania oraz środków transportu, wykorzystywanych przez podmiot opodatkowania do prowadzenia działalności gospodarczej, lub związanych z przedmiotem opodatkowania, w następnej kolejności do opakowań przewozowych oraz obowiązek umożliwienia poprowadzenia rozmowy w którymkolwiek z pracowników,

- g) wypożyczenia niezbędnych dokumentów oraz innych przedmiotów poza obiekt kontrolowanego podmiotu.

Podmiot opodatkowania objęty kontrolą podatkową ma w stosunku do pracowników organu podatkowego prawo do:

- a) żądania przedłożenia legitymacji służbowej przez pracownika organu podatkowego,
- b) uczestniczenia w rozmowach prowadzonych z jego pracownikami,
- c) przedkładania w trakcie kontroli podatkowej środków dowodowych, ewentualnie składania wniosków o przedłożenie środków dowodowych, których sam nie posiada,
- d) składania skarg co do postępowania pracownika organu podatkowego,
- e) składania pytań świadkom i biegłym w trakcie rozmów ustnych oraz w trakcie dochodzenia na miejscu,
- f) wyrażenia stanowiska przed zakończeniem kontroli podatkowej co do ustaleń opisanych w raporcie, co do sposobu ich stwierdzenia, ewentualnie złożenia wniosku o uzupełnienie raportu,
- g) wglądu do odebranych dokumentów w organie podatkowym w każdej chwili w czasie godzin urzędowych.

Z ustaleń pokontrolnych pracownik organu podatkowego sporządza raport z kontroli podatkowej. Po omówieniu tego raportu jest on podpisywany przez kontrolowany podmiot opodatkowania i pracownika organu podatkowego. Bezzasadna odmowa podpisania raportu przez kontrolowany podmiot opodatkowania jest dla istotności opisanych w sprawozdaniu ustaleń bez znaczenia. Jeden egzemplarz raportu z kontroli otrzymuje objęty kontrolą podmiot opodatkowania. Dzień podpisania raportu jest jednocześnie dniem jego doręczenia. W przypadku dodatkowego określenia podatku, organ podatkowy uwzględnia wszystkie okoliczności, które zostały stwierdzone w trakcie kontroli podatkowej.

Zeznanie podatkowe

Obowiązek złożenia zeznania podatkowego ciąży na każdym, komu obowiązek ten powstaje na mocy ustawy o ordynacji podatkowej lub innych ustaw.

Zeznanie można skutecznie złożyć tylko na druku wydany przez ministerstwo lub poprzez systemy komputerowe, które zawierają dane, treść oraz kolejność danych w pełni identyczną z drukiem wydany przez ministerstwo.

Zeznanie podatkowe składa się najpóźniej przed upływem 3 miesięcy po upływie roku podatkowego. W przypadku podatnika, na którym na mocy ustawy o rachunkowości (zákon o účetnictví) ciąży obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych podlegających badaniu, lub którego zeznanie podatkowe sporządza i składa doradca podatkowy, zeznanie podatkowe składa się najpóźniej przed upływem 6 miesięcy od końca roku podatkowego. Obowiązuje to tylko wtedy, jeżeli odpowiednie pełnomocnictwo do reprezentowania złożone jest w organie podatkowym przed upływem terminu podstawowego.

Jeżeli okres podatkowy jest krótszy od 1 roku, zeznanie podatkowe składa się w ciągu 25 dni po jego upływie. Jeżeli w trakcie okresu podatkowego nie powstał obowiązek podatkowy, podmiot opodatkowania zawiadamia o tym fakcie organ podatkowy na piśmie w tym samym terminie. Tego terminu nie można przedłużyć.

Organ podatkowy może na wniosek podmiotu opodatkowania lub doradcy podatkowego lub z własnej inicjatywy wydłużyć termin przewidziany do złożenia zeznania podatkowego, najdalej o 3 miesiące od dnia upływu terminu określonego dla celów złożenia zeznania.

W przypadku zgonu podmiotu opodatkowania przed złożeniem zeznania podatkowego, jego następca prawny ma obowiązek złożenia zeznania za zmarły podmiot w ciągu 6 miesięcy od jego śmierci.

Jeżeli podmiot opodatkowania zostanie rozwiązany bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, jego następca prawny lub organ, który podjął decyzję o rozwiązaniu, ma obowiązek złożenia do końca następnego miesiąca po jego rozwiązaniu zeznania za ubiegłą część okresu podatkowego.

W przypadku likwidacji obowiązek podatkowy oraz obowiązek składania co roku zeznania trwa aż do skończenia likwidacji.

W przypadku ogłoszenia upadłości podmiot opodatkowania ma obowiązek złożenia zeznania za ubiegłą część okresu podatkowego przed upływem 30 dni od dnia wejścia w życie ogłoszenia upadłości. Ogłoszenie upadłości nie powoduje przerwania postępowania podatkowego.

W przypadku zniesienia upadłości podmiot opodatkowania ma obowiązek złożenia zeznania za okres trwania postępowania upadłościowego do końca następnego miesiąca od dnia zniesienia upadłości.

W trakcie postępowania upadłościowego do jego zakończenia płatnik podatku od wartości dodanej (VAT) oraz podatków akcyzowych ma obowiązek składania deklaracji podatkowych zawsze miesięcznie w terminach określonych w ustawie.

W przypadku, gdy podmiot opodatkowania stwierdzi, że jego zobowiązanie podatkowe ma być wyższe lub strata podatkowa jest niższa od jego ostatniego znanego zobowiązania, ma obowiązek złożenia do końca

miesiąca następującego po tym stwierdzeniu dodatkowej deklaracji podatkowej, w której podaje również dzień stwierdzenia powodów jej złożenia. Na takich samych warunkach można złożyć dodatkowe zeznanie podatkowe w zakresie zobowiązania podatkowego niższego lub wyższej straty podatkowej.

Przed upływem terminu złożenia zeznania podmiot opodatkowania może złożyć deklarację korygującą. W postępowaniu wymierzającym później uwzględnia się tę deklarację korygującą a nie poprzednią deklarację.

Zaskarżenia

Do prawidłowych zaskarżeń na podstawie §§ 48-53 należą odwołanie, zażalenie, skarga oraz reklamacja. Do nadzwyczajnych zaskarżeń zaś na podstawie §§ 54 – 56 należy wznowienie postępowania, umorzenie podatku, zbadanie decyzji podatkowych.

Najczęściej wykorzystywanym zaskarżeniem jest odwołanie na podstawie § 48 ustawy o ordynacji podatkowej. Odbiorca decyzji może złożyć odwołanie od ustalenia podstawy opodatkowania oraz podatku dokonanego przez organ podatkowy (dodatkowych wymiarów płatniczych), ewentualnie od innych decyzji, dla których określa to ustawa lub w przypadku których ustawa tego nie wyklucza.

Odwołanie musi spełniać wymogi określone w ustawie, zawierać przede wszystkim opis rozbieżności z przepisami prawa lub ze stanem faktycznym lub inne powody potwierdzające nieprawidłowość lub niezgodność z prawem zaskarżanej decyzji. Musi również zawierać propozycję środków dowodowych dla twierdzenia określonego w odwołaniu, jeżeli w odwołaniu zaskarżeniu nie podlega tylko rozbieżność z przepisami prawa oraz proponowane zmiany lub uchylenie decyzji.

Odwołanie można składać w terminie 30 dni od dnia, który następuje po doręczeniu decyzji, od której składane jest odwołanie.

Od 1 stycznia 2010 roku złożenie odwołania od dodatkowego wymiaru płatniczego wydanego na podstawie przeprowadzonej kontroli podatkowej wstrzymuje bieg terminu do zapłaty dodatkowo wymierzonego podatku.

Ustawa o ordynacji podatkowej nie określa praktycznie żadnych terminów dla wykonania czynności organu podatkowego, a więc nie określa też terminu dotyczącego rozpatrzenia złożonych odwołań.

Przeciwko decyzji organu odwoławczego można złożyć powództwo w sądzie administracyjnym w ciągu 60 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie odwołania.

Również tu nie można liczyć na szybkie rozpatrzenie sprawy. Podatnik staje więc w trudnej sytuacji, kiedy musi zapłacić wymierzony mu podatek wraz z odsetkami, gdy tymczasem nie została sprawdzona prawidłowość decyzji wydanej przez organ podatkowy. Nie jest więc wykluczone, że przykładowo po czterech latach sąd postanowi, że organ podatkowy w sprzeczności z ustawą zainkasował od podatnika jeden lub dziesięć milionów koron czeskich.

Na podstawie § 37b ustawy o ordynacji podatkowej podmiot opodatkowania ma obowiązek zapłaty odsetek od wartości dodatkowo wymierzonego podatku lub od kwoty dodatkowo pomniejszonej straty tak, jak była ona ustalona w stosunku do ostatniego znanego obowiązku podatkowego w wysokości:

- a) 20%, jeżeli podatek został podwyższony,
- b) 20%, jeżeli zmniejszeniu ulega odliczenie od podatku lub prawo do zwrotu podatku, lub
- c) 5%, jeżeli zmniejszeniu uległa strata podatkowa.

Organ podatkowy informuje podmiot opodatkowania o obowiązku zapłaty odsetek w dodatkowym wymiarze płatniczym, jednocześnie wprowadzają je do ewidencji podatków. Odsetki podlegają zapłacie w dodatkowym terminie płatności dodatkowo wymierzonego podatku.

W przypadku dodatkowego wymiaru podstawy opodatkowania i podatku na podstawie dodatkowego zeznania podatkowego lub dodatkowego zgłoszenia, odsetki od kwoty podanej w tym zeznaniu lub zgłoszeniu nie są naliczane.

W przypadku, gdy podatnik nie zapłaci podatku lub zaliczki na podatek najpóźniej w dniu płatności, zobowiązany jest do zapłaty odsetek za zwłokę za każdy dzień zwłoki. Wartość odsetek za zwłokę odpowiada rocznej wysokości stawki repo określonej przez Czeski Bank Narodowy, podwyższonej o czternaście punktów procentowych, obowiązującej na pierwszy dzień danego półrocza kalendarzowego. Odsetki za zwłokę nalicza się najdalej za 5 lat zwłoki. Natomiast w przypadku nadpłaty podatku, jeżeli jest ona spowodowana organem podatkowym, organ podatkowy zwraca danemu dłużnikowi podatkowemu nadpłatę bez wezwania w ciągu 15 dni a w przypadku opóźnienia zapłaty, ma obowiązek zapłaty na rzecz podatnika odsetek od nadpłaty w wysokości stawki repo określonej przez Czeski Bank Narodowy, podwyższonej o czternaście punktów procentowych, obowiązującej na pierwszy dzień danego półrocza kalendarzowego.

Ministerstwo Finansów RCz może na podstawie § 55a podatek w pełni lub części umorzyć ze względu na niezgodności wynikające ze stosowania ustaw podatkowych. W przypadku odsetek od podatków może tak uczynić również w celu złagodzenia ostrego traktowania. Umorzenie może nastąpić w każdym

momencie postępowania podatkowego. Ministerstwo może oddelegować to uprawnienie na organ podatkowy.

Możliwe jest złożenie wniosku o umorzenie określonych odsetek od podatku do organu podatkowego, jeżeli wartość odsetek od podatków nie przekracza 600 000 CZK. W przypadku wyższej wartości wnioski należy złożyć do ministerstwa.

Ze względu na powyższe okoliczności zalecam przekazanie spraw podatkowych fachowcom, którzy w skomplikowanym środowisku podatkowym dadzą sobie radę z kłopotliwymi sytuacjami, świadcząc usługi na profesjonalnym poziomie z gwarancją odszkodowania z tytułu ewentualnych szkód.

PODATEK DOCHODOWY

Ustawa nr 586/92 Dz.U., o podatkach dochodowych reguluje podatek dochodowy od osób fizycznych oraz podatek dochodowy od osób prawnych.

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

Podatnicy podatku

Podatnikami podatku od osób fizycznych są osoby fizyczne. Podatnicy, mający miejsce zamieszkania (zgodnie z ustawą miejsce, w którym podatnik ma stałe mieszkanie w okolicznościach, z których można wnioskować jego zamiar przebywania w tym mieszkaniu) na terytorium Republiki Czeskiej lub zazwyczaj tu przebywają (przebywają tu przez co najmniej 183 dni w danym roku kalendarzowym za wyjątkiem odbywania studiów lub leczenia), mają obowiązek podatkowy, który dotyczy przychodów uzyskiwanych ze źródeł na terytorium Republiki Czeskiej, jak też przychodów uzyskiwanych z zagranicy. Podatnicy ci mają nieograniczony obowiązek podatkowy i w Republice Czeskiej opodatkowują swoje przychody uzyskiwane na całym świecie.

Pozostali podatnicy niewymienieni w poprzednim akapicie lub podatnicy, których charakter określają umowy międzynarodowe, mają obowiązek podatkowy, który dotyczy tylko przychodów uzyskiwanych na terytorium Republiki Czeskiej.

Przedmiot opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych są:

- a) przychody z pracy najemnej (wynagrodzenie) oraz korzyści funkcyjne
- b) przychody z działalności gospodarczej oraz z innej samodzielnie wykonywanej działalności zarobkowej
- c) przychody kapitałowe
- d) przychody z wynajmu
- e) pozostałe przychody

Pod pojęciem przychód rozumie się przychód pieniężny, ale też niepieniężny uzyskany również w drodze wymiany.

W § 4 ustawy o podatkach dochodowych wymienione są przychody zwolnione z opodatkowania podatkiem dochodowym. Z obszernego wykazu przychodów nieopodatkowanych zalecam zapoznanie się z terminami, które są warunkiem zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym w przypadku sprzedaży nieruchomości, ruchomości (w szczególności samochodów), papierów wartościowych i przychodów z przeniesienia udziału w spółkach prawa handlowego, praw członkostwa w spółdzielni itd. Dotyczy to w szczególności warunków zwolnienia określonych w § 4 ust. 1 lit. a b, c, w, r, u.

Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym

Podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych stanowi kwota, o którą przychody uzyskane przez podatnika w okresie podatkowym przewyższają koszty uzyskania, zapewnienia i utrzymania przychodów.

W przypadku podatnika, uzyskującego w okresie podatkowym jednocześnie dwa lub kilka rodzajów przychodów, podstawę opodatkowania stanowi suma częściowych podstaw opodatkowania ustalonych na podstawie poszczególnych rodzajów przychodów.

Jeżeli na podstawie ksiąg rachunkowych, ewidencji podatkowej (uproszczona forma ewidencji – przyp. tłum.) lub zestawienia przychodów i kosztów wydatki przekroczą przychody wymienione w §7 i § 9 (przychody z działalności gospodarczej i przychody z wynajmu), różnica stanowi stratę. Stratę podatkową lub jej część, której nie można uwzględnić opodatkowując przychody w okresie podatkowym, w którym ona powstała, można odliczyć zgodnie z określonymi zasadami w kolejnych 5 okresach podatkowych.

Nowelizacja ustawy o podatkach dochodowych obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku zwiększyła tzw. ryczałty kosztowe. Jeżeli podatnik nie dokumentuje poniesionych kosztów uzyskania przychodów, może zastosować koszty w wysokości:

- a) 80% przychodów uzyskiwanych z produkcji rolnej, leśnej i gospodarki wodnej oraz działalności rzemieślniczych,
- b) 60% przychodów z pozostałych rodzajów działalności oraz od przychodów z działalności prowadzonej na podstawie odrębnych przepisów (np. adwokaci, biegli rewidenci, doradcy podatkowi, architekci, lekarze itp.) lub od przychodów z innej działalności zarobkowej (zawodowi sportowcy, artyści, biegli, tłumacze, syndycy masy upadłościowej itp.)
- c) 30% przychodów z wynajmu ruchomości i nieruchomości.

Podatnik, który do określenia wydatków dla celów podatkowych stosuje udział procentowy w przychodach, prowadzi wyłącznie ewidencję swoich przychodów i należności w myśl §7 ust. 8 ustawy o podatkach dochodowych, a ponadto w myśl § 39 ust 4 musi prowadzić ewidencję środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają amortyzacji.

Swoje przychody i koszty podatnicy osiągający przychody z działalności gospodarczej i innej samodzielnie wykonywanej działalności zarobkowej ujmują w drodze prowadzenia ksiąg rachunkowych na mocy ustawy o rachunkowości (ustawa nr 563/91 Dz.U) lub ewidencji podatkowej (uproszczona forma ewidencji – przyp. tłum.) uregulowanej ustawą o podatkach dochodowych (§7b), ewentualnie ewidencji przychodów i kosztów związanych z wynajmem.

Zapisy ustawy dotyczące obowiązku obliczania podatku od minimalnej podstawy opodatkowania zostały z dniem 1 stycznia 2008 roku zniesione.

Od 1 stycznia 2008 roku jako koszt podatkowy nie są traktowane składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne osób samodzielnie wykonujących działalność zarobkową. Jednocześnie podniesiono maksymalną podstawę wymiaru do naliczenia tych składek o ponad 300%.

Na podstawie § 15 ust. 1) od podstawy opodatkowania można odliczyć tzw. niepodlegające opodatkowaniu części podstawy opodatkowania. Należą do nich wartość darowizn przekazanych na rzecz gmin, krajów (odpowiedników województw – przyp. tłum.), państwowych jednostek organizacyjnych, osób prawnych mających siedzibę na terytorium RCZ na finansowanie nauki i edukacji, kultury, szkolnictwa, na cele religijne dla zarejestrowanych kościołów i związków wyznaniowych, na działalność partii politycznych, na działalność w zakresie kultury fizycznej, na policję, służbę zdrowia, ekologię i inne cele humanitarne określone w ustawie. Darowiznę można przekazać osobom fizycznym prowadzącym placówki szkolne i służby zdrowotne oraz placówki na rzecz ochrony pozostawionych i zagrożonych

zwierząt, osobom fizycznym, które pobierają częściową lub pełną rentę inwalidzką na środki zdrowotne, na pomoce rehabilitacyjne i kompensacyjne oraz składniki majątku ułatwiające tym osobom naukę i podjęcie pracy o wartości równej najwyżej 10% podstawy opodatkowania. Podatkowo skuteczne są również darowizny na finansowanie likwidacji skutków klęski żywiołowej na terytorium Republiki Czeskiej lub państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Norwegii lub Islandii. Od 1 stycznia 2009 roku można darowizny na wszystkie powyższe cele przekazać również osobom prawnym i fizycznym mającym siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Norwegii lub Islandii.

Stawka podatku

Podstawa opodatkowania

od CZK	do CZK	podatek	z podstawy powyżej
0	121 200	12%	
121 200	218 400	14 544 + 19%	121 200
218 400	331 200	33 012 + 25%	218 400
331 200	i więcej	61 212 + 32%	331 200

Te stawki podatkowe obowiązywały do 31. 12. 2007r., od 1 stycznia 2008 roku podatek od podstawy opodatkowania, pomniejszonej o niepodlegające opodatkowaniu komponenty podstawy opodatkowania (§15) oraz o podlegające odliczeniu pozycje (§34), zaokrąglonej do całych setek CZK w dół, wynosi 15% bez względu na wysokość osiągniętych i opodatkowywanych przychodów.

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych

Podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych są osoby, niebędące osobami fizycznymi. Są to osoby prawne – podmioty gospodarcze wpisane do rejestru handlowego oraz instytucje posiadające osobowość prawną, które nie są założone lub powołane w celu prowadzenia działalności gospodarczej. Podatnicy, mający na terytorium Republiki Czeskiej swoją siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności, pod którym rozumie się adres miejsca, z którego podatek jest zarządzany, mają obowiązek podatkowy, dotyczący zarówno przychodów uzyskiwanych ze źródeł znajdujących się na terytorium Republiki Czeskiej, jak też przychodów uzyskiwanych za granicą.

Podatnicy, niemający na terytorium Republiki Czeskiej swojej siedziby, mają obowiązek podatkowy tylko w zakresie przychodów pochodzących ze źródeł zlokalizowanych na terytorium Republiki Czeskiej.

Okresem podatkowym jest rok kalendarzowy lub rok obrotowy lub inny okres sprawozdawczy, jeżeli ten okres sprawozdawczy jest dłuższy od kolejno po sobie następujących 12 miesięcy.

Przedmiot opodatkowania

Przedmiotem opodatkowania są przychody z wszelkiej działalności oraz gospodarowania wszelkimi składnikami majątku, np. przychody ze sprzedaży lub wynajmu składników majątku. W przypadku podatników, którzy nie są założeni lub powołani w celu prowadzenia działalności gospodarczej, przedmiotem opodatkowania są przychody z działalności gospodarczej, przychody z reklam, przychody z tytułu czynszów itp.

Podstawa opodatkowania

Podstawę opodatkowania stanowi różnica, o którą dochody (przychody), za wyjątkiem przychodów, które nie są przedmiotem opodatkowania oraz przychodów zwolnionych z opodatkowania, przewyższają wydatki (koszty), przy uwzględnieniu ich merytorycznej i czasowej współmierności w danym okresie podatkowym. Podstawową przesłanką dla prawidłowego ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego jest ustalenie wyniku finansowego oraz jego przekształcenie w podstawę opodatkowania lub stratę podatkową. W celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania niezbędnym jest, aby wynik finansowy przed opodatkowaniem skorygować o pozycje księgowe, które są uwzględnione w wyniku finansowym, a jednocześnie nie są elementem podstawy opodatkowania. Księgowy wynik finansowy przed opodatkowaniem zmniejsza się o przychody niebędące przedmiotem opodatkowania (np. przychody uzyskane w drodze darowizny w formie spadku), o przychody zwolnione z podatku, np. określone ustawą przychody z działań proekologicznych), o przychody, które opodatkowane są specjalną stawką podatkową, oraz zwiększa się o koszty księgowe, które nie stanowią kosztów uzyskania przychodów (§ 25 ustawy o podatkach dochodowych, np. wydatki na reprezentację, wynagrodzenia dla członków organów statutowych oraz innych organów osób prawnych, wydatki na nabycie rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych i prawnych, gruntów itp.) oraz kwoty odliczone od podstawy opodatkowania w przypadku niezachowania określonych warunków.

Aby koszt księgowy można było uznać za koszt podatkowy, musi spełniać on następujące warunki:

- merytoryczna i czasowa współmierność kosztu z opodatkowanymi przychodami. Nie można uwzględniać kosztów, które są związane z przychodami zwolnionymi oraz z przychodami, które nie stanowią przedmiotu opodatkowania. Nie można również ujmować kosztów, które merytorycznie nie są związane w danym okresie podatkowym z opodatkowanymi przychodami;
- koszt jest niezbędny dla uzyskania, zapewnienia oraz utrzymania przychodów – przy ocenie niezbędności poniesionego kosztu należy uwzględnić jego związek i powiązanie z przedmiotem działalności. Niepełny wykaz kosztów (wydatków) zawiera § 24 ustawy o podatkach dochodowych;
- koszt jest zaksięgowany w udokumentowanej wysokości oraz w wysokości określonej w ustawie oraz odrębnych przepisach. Chodzi o zasadę dokumentowania oraz limitowania pewnych kosztów w myśl odrębnej ustawy (np. koszty podróży służbowych) lub przestrzegania ustawowych zasad ich tworzenia (rezerwy, odpisy aktualizujące), których sposób i wysokość dla celów podatkowych określa odrębna ustawa – ustawa nr 593/92 Dz.U., o tworzeniu rezerw.

Dla celów ustalenia podstawy opodatkowania za przychody uważa się zarówno wpływy pieniężne, jak też niepieniężne, wycenione w cenach bieżących (§ 23 ust. 7 ustawy o podatkach dochodowych). Ustawa nakłada zastosowanie bieżącej ceny zawsze w przypadku operacji na korzyść osób ekonomicznie i personalnie powiązanych.

Od ustalonej w ten sposób podstawy opodatkowania lub straty podatkowej odejmuje się odliczenia od podstawy opodatkowania (§ 34 ustawy o podatkach dochodowych – np. strata podatkowa, wydatki na naukę i badania, koszty poniesione na naukę uczniów). Od podstawy opodatkowania obniżonej o odliczenia następnie odejmuje się darowizny przekazane na cele pożytku publicznego, po czym mnoży się uzyskaną podstawę opodatkowania zaokrągloną do całych tysięcy w dół przez stawkę podatku. Wyliczony podatek obniża się o ulgi podatkowe zgodnie z § 35 ustawy o podatkach dochodowych - obecnie są to zwłaszcza ulgi na pracowników niepełnosprawnych – uzyskując w ten sposób ostateczną wysokość podatku po uwzględnieniu ulg.

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych

Środki trwałe określone są w § 26 ustawy o podatkach dochodowych. Poza innymi rodzajami składników majątku chodzi przede wszystkim o:

- a) samodzielne ruchomości, ewentualnie zespoły ruchomości o samodzielnym techniczno-ekonomicznym przeznaczeniu, których wartość początkowa (§ 29 ustawy o podatkach dochodowych) przekracza 40 000 CZK a okres ich użyteczności ekonomicznej jest dłuższy niż 1 rok,
- b) budynki, domy oraz mieszkania lub pomieszczenia niemieszkalne wydzielone, jako jednostki na mocy odrębnych przepisów,
- c) budowle, za wyjątkiem eksploatowanych obiektów wydobywczych, drobnych budowli na działkach, ogrodzenia służącego do zapewnienia produkcji leśnej i łowiectwa,
- d) stado podstawowe,
- e) inne składniki majątku określone w ustawie.

Ustawa w § 26 określa, że odpis amortyzacyjny w wysokości rocznego odpisu wyliczonego na podstawie § 31 (amortyzacja liniowa) i § 32 ustawy o podatkach dochodowych (amortyzacja przyśpieszona) można zastosować w przypadku składników środków trwałych ewidencjonowanych w majątku podatnika na koniec danego okresu podatkowego. Odpis w wysokości jednej połowy odpisu rocznego wyliczonego na podstawie wyżej wymienionych paragrafów można zastosować do środków trwałych ewidencjonowanych w majątku podatnika na początku danego okresu podatkowego.

Oprócz amortyzacji liniowej i przyśpieszonej ustawa umożliwia również niektóre inne metody dokonywania odpisów amortyzacyjnych składników majątku na podstawie § 30 ustawy o podatkach dochodowych, jak 15-letni odpis ulepszenia zabytku kultury lub odpis form, modeli, szablonów zgodnie z określonym okresem użytkowania lub określoną ilością wyprodukowanych odlewów lub wycłoczek.

W pierwszym roku dokonywania odpisów amortyzacyjnych podatnik przyporządkuje środek trwały do jednej z grup amortyzacyjnych, wymienionych w załączniku nr 1 ustawy o podatkach dochodowych. Okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych w poszczególnych grupach amortyzacyjnych przedstawia się następująco:

Grupa amortyzacyjna	Okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych
1	3 lata
1a	4 lata
2	5 lat
3	10 lat
4	20 lat
5	30 lat
6	50 lat

Z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2008 roku zlikwidowano grupę amortyzacyjną 1a. Samochody osobowe przekwalifikowano do 2. grupy amortyzacyjnej, w wyniku czego wydłużono okres ich amortyzacji z 4 do 5 lat.

W ramach rozwiązań anty kryzysowych od 1 stycznia 2009 roku można stosować nadzwyczajne odpisy amortyzacyjne zgodnie z nowym §30a. Amortyzacja nadzwyczajna dotyczy środków trwałych z grupy 1. i 2. w myśl załącznika nr 1 do ustawy o podatkach dochodowych, nabytych w okresie od 1 stycznia 2009 do 30 czerwca 2010 roku. Środki trwałe z grupy 1. nabyte w tym terminie podatnik, będący ich pierwszym właścicielem, może ująć w trybie ciągłym w kosztach amortyzacji do 100% wartości początkowej w ciągu 12 miesięcy a środki trwałe z grupy 2. nabyte na tych samych zasadach w ciągu 24 miesięcy, przy czym w okresie pierwszych 12 miesięcy może stosować amortyzację liniową do wysokości 60% wartości początkowej środka trwałego a w kolejnych następujących 12 miesiącach amortyzację liniową do wysokości 40% wartości początkowej środka trwałego.

Powyżej opisane nadzwyczajne odpisy amortyzacyjne ustala się z dokładnością do miesięcy. Podatnik ma obowiązek rozpoczęcia odpisów począwszy od miesiąca następującego po dniu, w którym spełniono warunki w zakresie dokonywania odpisów amortyzacyjnych. Rozpoczynając lub kończąc odpisy amortyzacyjne w trakcie roku podatkowego, amortyzację można wykorzystać tylko do wysokości przypadającej na dany rok podatkowy. Odpisy amortyzacyjne zaokrągla się do całych koron w górę.

Ulepszenie środków trwałych, amortyzowanych wg § 30a, nie podwyższa jego wartości początkowej i ujmowane jest w tej grupie amortyzacyjnej, do której zakwalifikowany jest dany środek trwały, którego ulepszenie dotyczy i podlega standardowej amortyzacji, bez możliwości zastosowania amortyzacji nadzwyczajnej.

§ 33 ustawy o podatkach dochodowych określa ulepszenie środków trwałych. Pod tym pojęciem rozumie się wydatki poniesione na zakończone nadbudowy, dobudowy oraz prace budowlane, remonty oraz modernizację składników majątku, jeżeli przekroczą one dla jednostkowego składnika majątku łącznie w okresie podatkowym kwotę 40 000 CZK. Za remont uważa się ingerencję w składnik majątku, której celem jest zmiana jego przeznaczenia lub parametrów technicznych. Za modernizację rozumie się wzbogacenie wyposażenia lub możliwości użytkowania składników majątku. Wartość ulepszenia wpływa na zwiększenie wartości początkowej składnika majątku w przypadku amortyzacji liniowej oraz na zwiększenie wartości netto w przypadku amortyzacji przyśpieszonej.

Szczególną uwagę należy poświęcić odróżnieniu kosztów remontów, które są zaliczane do kosztów uzyskania przychodów w roku ich poniesienia od ulepszenia, które wpływa na wycenę składnika majątku a w koszty niepodatkowe wchodzi w formie podatkowych odpisów amortyzacyjnych. Największy problem występuje w przypadku rozróżnienia charakteru kosztów związanych z ingerencją w składnik majątku w przypadku nieruchomości. Księgowanie kosztów remontów wymaga starannego gromadzenia dokumentacji potwierdzającej wykonanie remontu a nie ulepszenia. Przeklasyfikowanie kosztów remontów na ulepszenie jest w Republice Czeskiej przedmiotem znacznych dodatkowych wymiarów podatku.

Odpisy amortyzacyjne wartości niematerialnych i prawnych

Dokonywanie odpisów amortyzacyjnych oraz wyodrębnienie wartości niematerialnych i prawnych określa § 32a ustawy o podatkach dochodowych. Zgodnie z tym paragrafem amortyzacji podlegają koszty organizacji, niematerialne efekty prac rozwojowych i badań, oprogramowanie, prawa majątkowe oraz inne składniki majątku, ujmowane w księgach rachunkowych jako wartości niematerialne i prawne, jeżeli były nabyte odpłatnie, w drodze wniesienia wkładu, w wyniku przekształcenia lub w drodze spadku albo zostały wytworzone we własnym zakresie w celu ich odsprzedaży lub powtarzanego wypożyczania, których wartość początkowa przekracza 60 000 CZK a okres przewidywanego użytkowania jest dłuższy od 1 roku.

W przypadku wartości niematerialnych i prawnych, do których podatnik ma prawo użytkowania na czas określony, roczny odpis amortyzacyjny określa się jako iloraz wartości początkowej i okresu ustalonego w umowie. W pozostałych przypadkach wartości niematerialne i prawne podlegają ciągłej amortyzacji liniowej, np.: dzieło audiowizualne przez 18 miesięcy, koszty organizacji przez 60 miesięcy, a pozostałe składniki wartości niematerialnych i prawnych przez 72 miesiące. W przypadku wartości niematerialnych i prawnych nabytych w drodze wkładu lub przekształcenia, nabywający kontynuuje odpisy amortyzacyjne rozpoczęte przez wcześniejszego właściciela pod warunkiem, że podmiot wnoszący wkład mógł dokonywać odpisów amortyzacyjnych tego składnika wartości niematerialnych i prawnych. Odpisy amortyzacyjne ustala się z dokładnością do całych miesięcy, rozpoczynając miesiącem następującym po dniu, w którym zostały spełnione warunki w zakresie dokonywania odpisów amortyzacyjnych, przy czym jednocześnie podatnik, posiadający prawo użytkowania wartości niematerialnych i prawnych na mocy umowy na czas określony, ma możliwość ustalenia odpisów amortyzacyjnych z dokładnością do dni.

Ulepszenie zwiększa wartość początkową składnika wartości niematerialnych i prawnych. Za ulepszenie uważa się wydatki poniesione na ukończone wzbogacenie wyposażenia lub możliwości użytkowania lub

ingerencje, których celem jest zmiana przeznaczenia wartości niematerialnej i prawnej, jeżeli po zakończeniu tych działań, w przypadku danej wartości niematerialnej i prawnej przekroczy kwotę 40 000 CZK.

Ulgi podatkowe

Na podstawie § 35 podatek podlega obniżeniu o kwotę 18 000 CZK na każdego niepełnosprawnego pracownika, o kwotę 60 000 CZK na każdego pracownika o dużym stopniu niepełnosprawności oraz o połowę podatku w przypadku podatników - osób prawnych zatrudniających co najmniej 25 pracowników, spośród których udział pracowników, będących osobami niepełnosprawnymi, wynosi powyżej 50% przeciętnej rocznej przeliczeniowej liczby wszystkich jego pracowników.

Uiszczanie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych i prawnych określa § 38a ustawy o podatkach dochodowych.

Od 1 stycznia 2008 roku podatnik może zwrócić się do właściwego organu podatkowego o wydanie wiążącego postanowienia, czy w zakresie wydatków, co do których ma wątpliwości, chodzi o wydatki na remont lub ulepszenie, albo czy są to wydatki poniesione w danym roku obrotowym na naukę i badania, czy może zastosować stratę podatkową jako pozycję podlegającą odliczeniu od podstawy opodatkowania.

Stawka podatku

Stawka podatkowa podatku dochodowego od osób prawnych jest liniowa i wynosiła od 1 stycznia 2006 roku 24%. W 2008 roku stawka wynosiła 21%, w roku 2009 obniżona została do 20% a w 2010 roku będzie wynosiła 19%.

REZERWY DLA CELÓW USTALENIA PODSTAWY OPODATKOWANIA PODATKIEM DOCHODOWYM

Ustawa nr 593/92 Dz.U., o rezerwach dla celów ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym określa sposób tworzenia podatkowo uznawanych rezerw oraz odpisów aktualizacyjnych na należności.

Do ustawowych rezerw, które mogą wystąpić w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej, należą przede wszystkim rezerwa na remonty środków trwałych, rezerwa na działalność hodowlaną, rezerwa na odmulanie stawów oraz rezerwa na sanacje gruntów dotkniętych wydobyciem.

Rezerwę na remont środka trwałego można tworzyć na składniki majątku podlegające amortyzacji przez 5 lub więcej lat, o ile podatnik jest właścicielem

danego składnika majątku lub wynajmuje go na podstawie umowy o najmie przedsiębiorstwa i jest zobowiązany do przeprowadzania remontów tego składnika na mocy umowy wynajmu. Rezerwa na remonty w przypadku poszczególnych środków trwałych nie może być tworzona tylko na jeden okres (rok) podatkowy. Maksymalny okres tworzenia rezerwy wynosi w przypadku środków trwałych zakwalifikowanych

a) do 2 grupy amortyzacyjnej	3 okresy podatkowe
b) do 3 grupy amortyzacyjnej	6 okresów podatkowych
c) do 4 grupy amortyzacyjnej	8 okresów podatkowych
d) do 5 i 6 grupy amortyzacyjnej	10 okresów podatkowych

W przypadku ruchomości rezerwa na remonty poszczególnych składników środków trwałych może być tworzona w zależności od wielkości jego pojemności (np. w przypadku samochodu ciężarowego). Ustawa reguluje również kwestie dokumentacji oraz terminów rozwiązywania utworzonych rezerw.

Ustawowe odpisy aktualizacyjne można tworzyć do nieprzedawnionych należności o terminie płatności po 31 grudnia 1994 r., do należności od dłużników postawionych w stan upadłości lub będących w postępowaniu układowym oraz do należności z tytułu poręczeń długu celnego. Od 1 stycznia 2009 roku tworzenie rezerw podatkowych na remont środków trwałych de facto uniemożliwiono wprowadzając nowy przepis §7 ust. 4, który określa, że w okresie (roku) podatkowym tworzenie rezerw stanowi wydatek podatkowy tylko w przypadku, jeżeli środki pieniężne w pełnej wartości rezerwy przypadające na jeden okres podatkowy będą przelane na odrębny rachunek w banku z siedzibą na terenie państwa członkowskiego Unii Europejskiej, prowadzony w koronach czeskich lub w euro i przeznaczony wyłącznie do gromadzenia środków na tworzone rezerwy. Jeżeli środki pieniężne w pełnej wysokości rezerwy przypadającej na jeden okres podatkowy nie zostaną przelane na odrębny rachunek najpóźniej w terminie złożenia zeznania podatkowego, rezerwa podlega rozwiązaniu w następnym okresie podatkowym. Środki pieniężne mogą być wykorzystane wyłącznie na cele, na które utworzono rezerwę.

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI

Podatek od nieruchomości uregulowany jest na mocy ustawy nr 338/1992 Dz.U., o podatku od nieruchomości. Chodzi o podatek realny a obowiązek jego uiszczenia powstaje bez względu na to, czy podatnik generuje wystarczający dochód do jego zapłaty. Zapłacony podatek od nieruchomości uznaje się za koszt dla celów ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.

Ustawa reguluje podatek od gruntów, którego przedmiotem są grunty znajdujące się na terytorium Republiki Czeskiej.

Podatnikiem podatku jest właściciel gruntu a w niektórych przypadkach, określonych w ustawie, również najemca gruntu.

Podstawą opodatkowania w przypadku gruntów ornych, chmielnic, winnic, ogrodów, sadów owocowych oraz stałych porostów jest cena gruntu ustalona poprzez pomnożenie rzeczywistej powierzchni działki w metrach kwadratowych przez średnią cenę ustaloną za metr kwadratowy na mocy odpowiedniego obwieszczenia. Podstawą opodatkowania w przypadku gruntów lasów gospodarczych oraz stawów z intensywną i przemysłową hodowlą ryb jest cena działki ustalona na podstawie obowiązujących przepisów w zakresie cen na 1 stycznia roku podatkowego lub jako iloczyn rzeczywistej powierzchni gruntu w metrach kwadratowych i kwoty 3,80 CZK. Podstawą opodatkowania w przypadku pozostałych gruntów jest rzeczywista powierzchnia działki w metrach kwadratowych na dzień 1 stycznia roku podatkowego.

Stawka podatku jest określona w § 6 ustawy o podatku od nieruchomości.

Ustawa o podatku od nieruchomości reguluje również podatek od budynków. Przedmiotem podatku od budynków są budynki znajdujące się na terytorium Republiki Czeskiej, co do których wydano decyzje o odbiorze, mieszkania wraz z udziałem we wspólnych częściach budynku, które podlegają ewidencji w katastrze nieruchomości, pomieszczenia niemieszkalne wraz z udziałem we wspólnych częściach budynku, które znajdują się w ewidencji w katastrze nieruchomości.

Podatnikiem podatku jest właściciel budynku (§8 ustawy o podatku od nieruchomości).

Podstawą opodatkowania podatku od budynków jest powierzchnia rzutu budynku w metrach kwadratowych (powierzchnia zabudowana) wg stanu na 1 stycznia roku podatkowego.

Podstawą opodatkowania podatku od mieszkań lub pomieszczeń niemieszkalnych jest ich powierzchnia podłogowa w metrach kwadratowych wg stanu na 1 stycznia roku podatkowego.

Stawka podatku określona jest w § 11 ustawy o podatku od nieruchomości.

Okresem podatkowym jest rok kalendarzowy.

Podatnik ma obowiązek złożenia zeznania podatkowego właściwemu organowi podatkowemu do 31 stycznia roku podatkowego.

Zeznania podatkowego nie składa się, gdy podatnik złożył je w którymś z poprzednich okresów podatkowych a w porównaniu z tym poprzednim stanem nie nastąpiły zmiany okoliczności decydujących dla wymiaru podatku.

W przypadku wystąpienia w poprzednim okresie podatkowym zmian i okoliczności decydujących o wymiarze podatku lub dotyczących osoby podatnika, na podatniku ciąży obowiązek złożenia deklaracji do 31 stycznia roku podatkowego, w tych przypadkach można podatek zadeklarować albo w drodze złożenia deklaracji podatkowej lub w drodze złożenia częściowej deklaracji podatkowej. W częściowej deklaracji podatkowej podatnik wpisuje tylko zmiany, jakie nastąpiły, oraz wylicza całkowite zobowiązanie podatkowe.

Termin płatności podatku określony jest w § 15 ustawy o podatku od nieruchomości.

PODATEK OD SPADKÓW, DAROWIZN ORAZ PRZENIESIENIA PRAW DO NIERUCHOMOŚCI

Podatki te są uregulowane w ustawie nr 357/92 Dz.U., o podatku od spadków, podatku od darowizn oraz podatku z przeniesienia praw do nieruchomości.

Dla celów podatku od spadków i darowizn ważna jest przynależność osób do 3 grup:

I grupa: krewni w linii prostej oraz małżonkowie

II grupa: rodzeństwo, inni wymienieni krewni oraz inne bliskie osoby

III grupa: pozostałe osoby fizyczne i prawne.

Od podatku od spadków zwolnione jest nabycie majątku w wyniku dziedziczenia, jeżeli następuje ono pomiędzy osobami zaliczanymi do grupy I a po zmianie ustawy z mocą obowiązującą od 1.1. 2008 roku również o II grupy.

Podatnikiem podatku od spadków jest spadkobierca, podatnikiem podatku od darowizn jest obdarowany, a przy przekazaniu darowizny za granicę podatnikiem jest zawsze darczyńca.

Przedmiotem podatku od spadków jest nabycie składników majątku w drodze spadku, przedmiotem podatku od darowizn jest nieodpłatne nabycie majątku na podstawie czynności prawnej, i to w inny sposób aniżeli w wyniku śmierci poprzedniego posiadacza. Za majątek dla celów podatku od darowizn rozumie się nieruchomości i ruchomości, ewentualnie inną korzyść majątkową.

Podstawę opodatkowania podatkiem od spadków reguluje § 4, a podstawę opodatkowania podatkiem od darowizn § 7 ustawy.

Podatek od spadków ani podatek od darowizn nie są z punktu widzenia podatku dochodowego kosztem podatkowym.

Termin złożenia zeznania podatkowego w przypadku wszystkich trzech podatków określa § 21 wymienionej ustawy, zaś § 18 dotyczy wymiaru oraz terminów zapłaty wszystkich podatków.

Podatek z przeniesienia praw do nieruchomości opłacany jest wg ryczałtowej stawki liniowej na poziomie 3% podstawy opodatkowania, która jest określona w § 10. Najczęściej stanowi ją cena ustalona na podstawie odrębnych przepisów prawa (ekspertyza biegłego), obowiązują na dzień nabycia nieruchomości w przypadku, gdy cena nieruchomości uzgodniona w drodze umowy jest niższa aniżeli cena ustalona. Jeżeli jednak cena uzgodniona jest wyższa od ustalonej, podstawę opodatkowania stanowi cena uzgodniona.

Zapłacony podatek z przeniesienia praw do nieruchomości jest kosztem podatkowym w myśl ustawy o podatkach dochodowych.

PODATEK DROGOWY

Podatek drogowy reguluje ustawa nr 16/1993 Dz.U., o podatku drogowym.

Przedmiotem podatku drogowego są pojazdy mechaniczne oraz pojazdy do nich przyczepiane, zarejestrowane i eksploatowane w Republice Czeskiej, jeżeli są wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej lub innej samodzielnie wykonywanej działalności zarobkowej, lub są wykorzystywane w bezpośrednim związku z prowadzoną działalnością gospodarczą lub w celu wykonywania czynności, z których przychody stanowią przedmiot opodatkowania podatkiem dochodowym w przypadku podmiotów niezalozonych w celu prowadzenia działalności gospodarczej. Do 31.12. 2008 roku obowiązywała zasada, że przedmiot podatku drogowego stanowiły, bez względu na to, czy są wykorzystywane do celów działalności gospodarczej, pojazdy o maksymalnej dopuszczalnej ładowności co najmniej 12 ton, przeznaczone wyłącznie do przewozu ładunków i zarejestrowane w Republice Czeskiej.

Z dniem 1 stycznia 2009 roku przedmiot podatku drogowego zostaje rozszerzony w taki sposób, że przedmiot podatku stanowią pojazdy, bez względu na to, czy są wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej czy też nie, z maksymalną dopuszczalną ładownością powyżej 3,5 t, przeznaczone wyłącznie do przewozu ładunków i zarejestrowane w Republice Czeskiej.

Przedmiotem podatku nie są specjalne samochody taśmowe oraz pozostałe pojazdy na podstawie odrębnych przepisów (ustawa nr 56/2001 Dz.U.), oraz ciągniki rolnicze i leśne oraz ich przyczepy oraz inne specjalne pojazdy na

podstawie odrębnych przepisów wliczając w to pojazdy, którym przydzielono specjalny numer rejestracyjny.

Podatnikiem podatku jest osoba fizyczna lub prawna, która jest użytkownikiem pojazdu zarejestrowanego w Republice Czeskiej w ewidencji pojazdów i jest wpisana do dowodu rejestracyjnego. Podatnikiem podatku jest również pracodawca, jeżeli wypłaca koszty podróży swojemu pracownikowi za wykorzystywanie samochodu osobowego lub jego przyczepy, jeżeli obowiązek podatkowy nie ciąży już na użytkowniku.

Ustawa również w §§ 5 i 6 określa ustalenie podstawy opodatkowania oraz stawkę podatku. W § 6 są również wymienione warunki dla zmniejszenia stawek podatkowych w powiązaniu z limitami EURO 2 i EURO 3 itp.

Te przepisy dotyczące warunków w zakresie zmniejszenia stawek podatkowych zostały z dniem 1 stycznia 2008 roku zastąpione bardziej przejrzystym zapisem, który zmniejszenie stawek podatkowych uzależnia od okresu, jaki upłynął od pierwszej rejestracji pojazdu. Stawka podatku podlega więc obniżeniu o 48% na okres 36 miesięcy następujących od daty ich pierwszej rejestracji i o 40% na okres kolejnych 36 miesięcy oraz o 25% na okres następnych 36 miesięcy. Prawo do odpowiedniego zmniejszenia stawki podatku powstaje począwszy miesiącem kalendarzowym pierwszej rejestracji pojazdu a kończy się dla tego pojazdu po upływie 108 miesięcy.

Od 1 stycznia 2009 roku z podatku drogowego są zwolnione również pojazdy wykorzystywane do przewozu osób lub pojazdy do przewozu ładunków z maksymalną dopuszczalną ładownością poniżej 12 ton, które mają

1. napęd elektryczny
2. napęd hybrydowy łączący silnik spalinowy i elektryczny
3. wykorzystują jako paliwo skroplony gaz ropopochodny oznaczany jako LPG lub sprężony gaz ziemny oznaczany jako CNG albo
4. są wyposażone w silnik wskazany przez producenta do spalania benzyny samochodowej i etanolu 85 oznaczanego jako E85.

Podatnikiem jest osoba fizyczna lub prawna, która

- a) jest użytkownikiem pojazdu zarejestrowanego w RCz w rejestrze pojazdów i jest wpisana w dowodzie rejestracyjnym,
- b) użytkuje pojazd, w którego dowodzie rejestracyjnym wpisana jest osoba, która zmarła, przestała istnieć lub została zlikwidowana, lub pojazd, którego użytkownik jest wyrejestrowany z rejestru pojazdów,
- c) pracodawca, jeżeli wypłaca swojemu pracownikowi koszty podróży za wykorzystanie samochodu osobowego lub jego przyczepy, o ile obowiązek podatkowy nie ciąży na użytkowniku pojazdu.

Roczna stawka podatku ustalana jest dla każdego pojazdu indywidualnie na podstawie danych wpisanych w dokumentach technicznych (rejestracyjnych) pojazdu.

Okresem podatkowym jest rok kalendarzowy. Deklarację podatkową należy złożyć najpóźniej do 31 stycznia roku kalendarzowego roku następującego po okresie podatkowym.

Zaksięgowane naliczone zobowiązanie do zapłaty podatku drogowego stanowi koszt podatkowy.

PODATEK AKCYZOWY

Ustawa nr 353/2003., o podatkach akcyzowych obciąża wybiórczo sprzedaż, a więc również konsumpcję wybranych produktów. Przedmiotem tej regulacji są podatki akcyzowe

- a) podatek od olejów mineralnych (§45),
- b) podatek od spirytusu (§67),
- c) podatek od piwa (§81),
- d) podatek od wina i produktów pośrednich (§ 93),
- e) podatek od wyrobów tytoniowych (§101).

Administrację podatków prowadzą urzędy celne właściwe wg siedziby lub miejsca pobytu płatnika podatku.

Obowiązek zgłoszenia podatku i jego zapłaty powstaje w momencie wprowadzenia wybranych wyrobów do wolnego obiegu podatkowego na terytorium podatkowym Republiki Czeskiej.

W przypadku importu wybranych wyrobów powstaje obowiązek zgłoszenia i zapłacenia podatku w dniu powstania długu celnego.

§ 56 ustawy o podatku akcyzowym dotyczy prawa do zwrotu podatku akcyzowego od olejów mineralnych, które powstaje osobom prawnym i fizycznym, które zakupiły oleje mineralne za cenę zawierającą podatek i mogą udowodnić, że zostały wykorzystane do celów produkcji ciepła.

§ 57 ustawy o podatku akcyzowym określa prawo do zwrotu podatku akcyzowego od olejów mineralnych, które powstaje osobom prawnym i fizycznym, które zakupiły oleje mineralne za cenę zawierającą podatek i mogą udowodnić, że zostały wykorzystane do celów pierwotnej produkcji rolnej, szkółek leśnych oraz odbudowy i pielęgnacji lasu.

PODATEK OD WARTOŚCI DODANEJ (VAT)

Podatek od wartości dodanej (VAT) jest podatkiem pośrednim obciążającym wydatki konsumentów. W Republice Czeskiej zaczął obowiązywać z dniem 1

stycznia 1993 roku na mocy ustawy nr 588/92 Dz.U., o podatku od wartości dodanej. Od 1 maja 2004 roku, czyli od wejścia Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej, uregulowany jest ustawą nr 235/2004 Dz.U., o podatku od wartości dodanej. Na płatniku podatku ciąży obowiązek naliczenia i odprowadzenia podatku.

Administrację podatku od wartości dodanej prowadzą właściwe urzędy skarbowe, które są odpowiedzialne za kontrolę prawidłowości podatku (prawidłowość przyjętych deklaracji podatkowych, prawidłową zapłatę lub zwrot podatku). Mają udział w rejestracji i likwidacji rejestracji płatników VAT (DPH), przeprowadzają w firmach kontrolę wyliczenia oraz zapłaty podatku, nie pomijając dochodzeń prowadzonych na miejscu.

Przedmiot opodatkowania uregulowany jest w § 2 ustawy o podatku od wartości dodanej. Stanowi go:

- dostawa towarów lub przekazanie nieruchomości lub przeniesienie praw do nieruchomości na aukcji odpłatnie przez osobę podlegającą opodatkowaniu, w ramach prowadzenia działalności gospodarczej, gdy miejscem realizacji operacji jest kraj,
- odpłatne świadczenie usługi przez osobę podlegającą opodatkowaniu, w ramach prowadzenia działalności gospodarczej z miejscem realizacji w kraju,
- odpłatne nabycie wewnątrzspółnotowe towarów, zrealizowane w kraju przez osobę podlegającą opodatkowaniu w ramach wykonywania działalności gospodarczej lub osobę prawną, która nie została powołana w celu prowadzenia działalności gospodarczej oraz odpłatne nabycie nowego środka transportu z innego kraju członkowskiego przez osobę, niepodlegającą opodatkowaniu podatkiem VAT,
- import towarów z miejscem realizacji w kraju.

Osoba podlegająca opodatkowaniu, mająca siedzibę lub zakład w kraju, jest zwolniona z podatku, jeżeli jej obroty w ciągu najbliższych 12 poprzednich następujących po sobie miesięcy kalendarzowych nie przekroczyły kwoty 1 000 000 CZK. Pod pojęciem obrotu rozumie się przychody z operacji podlegających opodatkowaniu za wyjątkiem operacji, które są zwolnione z podatku bez prawa do odliczenia.

Osoba podlegająca opodatkowaniu z siedzibą, miejscem prowadzenia działalności lub zakładem na terenie kraju, której obroty przekroczyły wymienioną kwotę, ma obowiązek zgłoszenia się w celu rejestracji w ciągu 15 dni po zakończeniu miesiąca kalendarzowego, w którym przekroczyła ona określony limit. Staje się płatnikiem od pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po miesiącu, w którym przekroczyła określony limit (§ 94).

Jeżeli osoba podlegająca opodatkowaniu nie spełni obowiązku zarejestrowania się jako płatnik w przypadku przekroczenia limitu obrotów w wysokości 1 000 000 CZK, ma obowiązek zapłaty na rzecz organu podatkowego kwoty w wysokości aż 10% z całkowitych przychodów lub dochodów z tytułu podlegających opodatkowaniu operacji, których dokonała bez naliczania podatku VAT. Suma całkowita liczona jest od daty, kiedy osoba podlegająca opodatkowaniu miała zostać płatnikiem, do dnia, kiedy stała się płatnikiem na podstawie decyzji organu podatkowego. Sankcja ta nie jest karą i można ją wliczyć do kosztów podatkowych.

Ze względu na to, że podatki pośrednie (podatek akcyzowy oraz podatek VAT) są w ramach Unii Europejskiej zharmonizowane, wspomnę w skrócie o niektórych szczególnych cechach uregulowania prawnego podatku VAT w Republice Czeskiej.

W Republice Czeskiej podstawowa stawka podatku VAT wynosiła do 31.12.2009 19%. Od 1 stycznia 2010 stawkę podstawową podniesiono do 20%. Do 31.12.2007 obniżona stawka VAT wynosiła 5%. Od 1 stycznia 2008 roku obniżona stawka podatku VAT wzrosła do 9% a od 1.1.2010r. do 10%. W celu przyporządkowania zrealizowanych operacji do poszczególnych stawek ważne są załączniki do ustawy. Załącznik nr 1 obejmuje wykaz towarów podlegających opodatkowaniu wg obniżonej stawki (lekarstwa, niektóre środki higieniczne, książki, gazety, czasopisma, przedmioty dla osób niepełnosprawnych itp.).

Załącznik nr 2 zawiera wykaz usług podlegających opodatkowaniu wg obniżonej stawki (naprawy środków zdrowotnych, wózków inwalidzkich, lądowa systematyczna komunikacja zbiorowa, gromadzenie, uzdatnianie oraz dystrybucja wody, odprowadzanie oraz oczyszczanie ścieków, usługi noclegowe, prace budowlane i montażowe związane z budową, rekonstrukcją, modernizacją lub remontami budynków przeznaczonych na mieszkania socjalne, sprzątanie wykonywane w gospodarstwach domowych, domowa opieka nad dziećmi, osobami starszymi, chorymi oraz niepełnosprawnymi). Obniżona stawka podatku nie obowiązuje dla zwózki, przetworzenia oraz likwidacji odpadów komunalnych.

Od 1 stycznia 2008 roku można zwrócić się organu podatkowego o wydanie wiążącego postanowienia w sprawie stosowania podstawowej lub obniżonej stawki podatku VAT.

Odmienne, niż w standardach unijnych oraz w stosunkowo skomplikowany i specyficzny sposób uregulowane są stawki podatku VAT w przypadku budownictwa mieszkaniowego. Stosowne zapisy znajdują się w paragrafach 48 i 48a.

W myśl § 48 obniżona stawka podatku znajduje zastosowanie w przypadku świadczenia robót budowlanych lub montażowych związanych ze zmianą zakończonej budowy domu mieszkalnego, domu jednorodzinnego lub mieszkania, wraz z pomieszczeniami dodatkowymi, określonych w ustawie Prawo budowlane lub w związku z remontem tych budowli. Jeżeli te roboty są wykonywane na innym budynku, której część przeznaczona jest do celów mieszkaniowych, obniżona stawka podatku ma zastosowanie tylko do tych robót, które są świadczone wyłącznie w tej części budynku przeznaczonego na cele mieszkaniowe.

§ 48 a dotyczy stawki podatku dla budynków na socjalne cele mieszkaniowe.

Obniżona stawka podatku dotyczy robót budowlanych i montażowych związanych z budową budynku na cele mieszkań socjalnych, wraz z ich obiektami dodatkowymi, zmianą zakończonego budynku do celów mieszkań socjalnych określoną w ustawie Prawo budowlane, wraz z obiektami dodatkowymi lub w związku z remontem tego budynku. Obniżona stawka podatku znajduje zastosowanie również w przypadku robót budowlanych i montażowych, w wyniku których dom mieszkalny, dom rodzinny, mieszkanie lub pomieszczenie, które było przeznaczone na inne cele niemieszkalne, zmienia się w budynek z mieszkaniami socjalnymi.

W przypadku przeniesienia praw do budynków przeznaczonych na mieszkania socjalne i obiektów dodatkowych stosuje się obniżoną stawkę podatku.

Jako budynki przeznaczone na mieszkania socjalne rozumie się

a) mieszkanie na cele socjalne – to mieszkanie, którego całkowita powierzchnia podłogowa nie przekracza 120 m². Całkowitą powierzchnią podłogową mieszkania na cele socjalne rozumie się sumę powierzchni podłogowych wszystkich pomieszczeń mieszkania, w tym pomieszczeń, które są zaliczane do obiektów dodatkowych mieszkania. Do całkowitej powierzchni podłogowej mieszkania na cele socjalne nie zalicza się udziału we wspólnych częściach budynku.

b) dom rodzinny na cele socjalne – jego całkowita powierzchnia podłogowa nie może przekroczyć 350 m². Całkowitą powierzchnią podłogową domu rodzinnego na cele mieszkalnictwa socjalnego rozumie się sumę wszystkich pomieszczeń domu jednorodzinnego.

c) dom mieszkalny na cele mieszkalnictwa socjalnego – to dom, w którym nie ma mieszkań innych poza mieszkaniami na cele socjalne.

W przypadku dostawy domu mieszkalnego przeznaczonego na mieszkania socjalne, domu rodzinnego na mieszkania socjalne oraz mieszkania na cele socjalne, zarówno niedokończonych, wliczając w to prace budowlane i montażowe związane z ich budową, rekonstrukcją, modernizacją oraz remontami wraz z konstrukcjami, materiałami, maszynami i urządzeniami, które

zostaną w nich w drodze prac montażowych i budowlanych jako ich element wbudowane lub zamontowane, stosuje się obniżoną stawkę podatku.

Za dom mieszkalny w ustawie rozumie się budynek przeznaczony do celów mieszkalnych, w którym suma powierzchni podłogowych wszystkich jej lokali i pomieszczeń w ponad połowie przypada na mieszkania. Za dom rodzinny uważa się budynek przeznaczony do celów mieszkalnych, w którym ponad połowa powierzchni podłogowej przeznaczona jest do celów mieszkaniowych. Dom rodzinny może mieć najwyżej trzy odrębne mieszkania, maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne oraz strych.

Okresem podatkowym jest kwartał kalendarzowy, jeżeli obroty płatnika za poprzedni rok obrotowy nie przekroczyły 10 000 000 CZK. Jeżeli obroty płatnika w poprzednim roku kalendarzowym osiągnęły kwotę 10 000 000 CZK, okresem podatkowym jest miesiąc kalendarzowy. Płatnik, którego obroty za poprzedni okres osiągnęły wysokość 2 000 000 CZK, może wybrać miesiąc kalendarzowy jako okres podatkowy i zmianę tę zgłosić organowi podatkowemu. Zmiany okresu podatkowego z kwartalnego na miesięczny lub z miesięcznego na kwartalny podatnik ma prawo dokonać najwcześniej z początkiem następnego roku podatkowego. Płatnik jest zobowiązany do powiadomienia organu podatkowego o zmianie okresu podatkowego najpóźniej do 31 stycznia danego roku kalendarzowego.

Płatnik ma w ciągu 25 dni po zakończeniu okresu podatkowego obowiązek złożenia deklaracji podatkowej, również w sytuacji, gdy nie powstało mu zobowiązanie podatkowe. Samo zobowiązanie podatkowe podlega zapłacie w terminie złożenia deklaracji podatkowej.

Jeżeli w wyniku wymiaru nadmiernego odliczenia powstanie podlegająca zwrotowi nadpłata, jest ona zwracana płatnikowi bez konieczności składania wniosku w ciągu 30 dni od wymierzenia nadmiernego odliczenia.

Płatnik może złożyć wniosek o zniesienie rejestracji do celów podatku VAT najwcześniej po upływie jednego roku od daty wejścia w życie podanej na potwierdzeniu o rejestracji, jeżeli jego obroty nie przekroczą za okres najbliższych poprzednich 12 po sobie następujących miesięcy kalendarzowych wartości 1 000 000 CZK.

Ing. Vladimír Opatrný
Doradca podatkowy nr 790